

Publiczna Szkoła Powszechna nr 2 w Łaziskach Górnych

Publiczną Szkołę Powszechną nr 2 w Łaziskach Górnych wybudowano w latach 1936/1937. Jej powstanie było ściśle związane z rozwojem zakładów przemysłowych w południowej części Łazisk: Kopalni Książątko, elektrowni i fabryki karbidu przeobrażonej w Zakłady ELEKTRO. Dookoła tych zakładów i kopalni powstało duże skupisko domów mieszkalnych i ludzi zwane powszechnie Kopaniną. Mieszkańcy rozwijających się dzielnic Kopaniny i Kątów, aby skrócić swoim dzieciom drogę do szkoły, rozpoczęli starania o budowę nowej szkoły już w roku 1921. Pierwsze rysunki szkoły sporządzono w roku 1931, jednakże z powodu złej lokalizacji budowy nie podjęto, dopiero w roku 1936 zakupiono dogodną parcelę.

Budowa szkoły i mieszkania dla kierownika oraz woźnego trwała około półtora roku i została ukończona 13 listopada 1937 roku.

W dniu 7 czerwca 1937 roku Wojewoda Śląski wydał zarządzenie w sprawie reorganizacji publicznych szkół powszechnych w Łaziskach Górnych, w którym powołał Publiczną Szkołę Powszechną nr 2.

W pierwszym roku do ośmioklasowej szkoły koedukacyjnej chodziło 327 dzieci uczących się w 8 oddziałach.

- klasa I – 44 uczniów
- klasa II – 42 uczniów
- klasa III – 38 uczniów
- klasa IV – 41 uczniów
- klasa V – 38 uczniów
- klasa VI – 50 uczniów
- klasa VII – uczniów
- klasa VIII – 38 uczniów.

Pierwszym kierownikiem szkoły został pan Marcin Szeligiewicz, nauczyciel z Mikołowa, który obowiązki te objął z dniem 1 września 1937 roku. Do grona nauczycielskiego należeli m. in: Dziurzyńska Teofila, Fortunianka Maria, Kotulanka Bronisława, Lamersówna Maria, Lukas Robert, Luks Alojzy, Tomoszek Paweł, Wyciślikówna Maria, Lamersówna Elżbieta.

Z uwagi na to, że budynek szkoły nie był jeszcze wykończony postanowiono umieścić chwilowo uczniów Szkoły nr 2 w budynku Szkoły nr 1.

Przeprowadzkę do nowego budynku szkoły wyznaczono na dzień 7 kwietnia 1938 roku. *W dniu tym wszystkie dzieci przyszły odświętnie ubrane i po okolicznościowych pogadankach mimo deszczu nastąpił wymarsz do nowej szkoły, gdzie po zapoznaniu się z urządzeniami rozpoczęła się normalna nauka.*

Pierwszy rok szkolny był nastawiony na gruntowną organizację w dziedzinie nauczania i wychowania. Jako priorytet wysunięto kwestię poprawy wymowy uczniów. Odnośnie pracy wychowawczej nacisk położono na utworzenie organizacji uczniowskich, np.: Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, Liga Morska i Kolonialna, Koło Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża, Szkolna Kasa Oszczędności, Męska Drużyna Harcerzy oraz samorządy uczniowskie w poszczególnych klasach i ogólny dla całej szkoły.

23 czerwca 1938 roku odbyła się pierwsza wycieczka w góry do Głębców.

W celu skoordynowania szkolnej pracy wychowawczej i domowej, na zebraniu konstytucyjnym, które odbyło się 7 grudnia 1937 roku, powołano do życia Opiekę Rodzicielską. Funkcję przewodniczącego pełnił pan Patalong Otton, a zastępcy pan Franciszek Erm.

1 lutego 1939 roku przy Szkole nr 2 otwarte zostało Przedszkole. Wychowawczynią została mianowana siostra Eleonora Chojnacka. Przyjęto 58 dzieci z roczników 1932/33.

Rok szkolny 1938/1939

W drugim roku pracy szkoły Rada Pedagogiczna na posiedzeniu opracowała projekt planu pracy dydaktycznej i wychowawczej. Szczególny nacisk położono w pracy dydaktycznej na język polski, zwłaszcza na ćwiczenia w pisaniu. W każdym miesiącu Rada Pedagogiczna poświęcała jedno posiedzenie sprawom samokształceniowym. W ciągu roku szkolnego zorganizowano szereg uroczystości szkolnych np.:

- 11 listopada 1938 roku – 20 lecie Państwa Polskiego
- 15 stycznia 1939 roku – Oplątek młodzieży żeńskiej Polskiego Czerwonego Krzyża
- 22 stycznia 1939 roku – Oplątek młodzieży Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej oraz Ligi Morskiej i Kolonialnej
- Poranek 1 lutego 1939 roku – dzień imienin Głowy Państwa Polskiego – prof. Ignacego Mościckiego
- 10 lutego 1939 roku – 19 rocznica odzyskania morza
- 5 marca 1939 roku – przedstawienie szkolne „Dziwy lasu”
- 18 i 19 marca 1939 roku – imieniny Marszałka E. Śmigłego-Rydza oraz Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego
- 18 czerwca 1939 – Święto Szkoły.

We wrześniu 1939 roku okupant niemiecki urządził w budynku Szkoły nr 2 szkołę dla polskich dzieci, które przez cały czas wojny źle traktował. Nauczyciele, którzy nie zdążyli wyjechać prześladowano i aresztowano. Akta szkolne i pomoce naukowe częściowo ocalały.

W czasie odwrotu wojsk niemieckich szkołę zlikwidowano, a budynek przeznaczono na szpital, jako filię szpitala w Katowicach. W tym czasie wywieziono kompletne urządzenie przedszkola i część sprzętu szkolnego. Po przesunięciu się frontu w okolice Orzesza urządzono ponownie szpital dla wojska radzieckiego. Wszystkie sale, korytarze a nawet strych zajęto dla rannych. W tym samym celu na boisku szkolnym powstały dwa drewniane baraki. Pozostały sprzęt szkolny Zarząd Gminy częściowo uchronił, lokując go w budynku gminnym. Po zlikwidowaniu szpitala Zarząd Gminy przystąpił do przeprowadzania remontu, lecz po upływie miesiąca budynek szkoły został ponownie zajęty przez wojsko do dnia 31 lipca 1945 roku. Sprzęt szkolny ulokowano w baraku, który walc się zniszczył znaczną ilość.

Rok szkolny 1945/1946

Od 1 sierpnia 1945 roku kierownictwo szkoły objął Władysław Gałązka. Do końca sierpnia oczyszczono budynek szkolny.

W dniu 3 września rozpoczęto nowy rok szkolny przy następującej obsadzie: Gałązkowa Zofia, Fortuna Maria, Lamers Maria, Bernard Jerzy, Pykosz Aleksandra, Klimkiewicz Rozalia, Kozok Zofia, Dziurzyńska Teofila, Konopka Anna, Wałach Marta.

Z powodu braku mieszkań nauczyciele przenieśli się do innych miejscowości. W skutek wyjazdu czterech nauczycieli połączono klasy II – gie i VII z VIII.

W dniu 17 września zakończono remont kuchni szkolnej i od tego dnia rozpoczęło się dożywianie dzieci.

W dniach 26-27 listopada 1945 roku odbyła się wizytacja szkoły przez podinspektora szkolnego pana Alojzego Hessa.

26 stycznia 1946 roku odbył się w szkole uroczysty poranek z okazji pierwszej rocznicy oswobodzenia Śląska od najeźdźcy.

22 marca 1946 roku zainstalowany został telefon (nr 2 12 04).

Dni Święta Oświaty od 1-3 maja 1946 roku były wielkim wkładem sił Główna Nauczycielskiego i uczniów. Przeprowadzono zbiórkę książek bibliotecznych i pieniędzy. Książki stanowiące własność szkoły z przed wojny wcielano do biblioteki szkolnej, a resztę książek i pieniądze przesłano do Inspektoratu Szkolnego w Pszczynie.

Dnia 18 czerwca szkoła zorganizowała Święto Sportu.

28 czerwca 1946 roku uroczystie zakończono rok szkolny. 22 uczniów otrzymało świadectwa ukończenia szkoły.

Rok szkolny 1946/1947

W okresie wakacyjnym Zarząd Gminy przystąpił do budowy budynku gospodarczego szkoły. Dokonał ogrodzenia całego placu szkolnego i ogródków. Przeprowadzono roboty remontowo - naprawcze.

Dnia 3 września 1946 uroczystie rozpoczęto nowy rok szkolny. Wychowawstwa klas objęli:

- klasa I i V – Lamers Maria
- klasa II i VII - Dziurzyńska Teofila
- klasa III – Gałązkowa Zofia
- klasa IV – Wałach Marta
- klasa VI – Kozok Zofia
- VIII – Gałązka Władysław

9 października 1946 roku Szkoła nr 1 likwiduje VIII klasę i przekazuje 23 uczniów Szkole nr 2. Frekwencja w tejże klasie słabnie, gdyż przekazani uczniowie mieszkają daleko od szkoły.

16 listopada 1946 roku lekarz powiatowy zamyka szkołę na 3 tygodnie z powodu szerzenia się epidemii odry.

8 grudnia w budynku szkoły rozpoczyna urzędowanie Komisja Wyborcza Obwodu nr 89 i ORMO.

18 stycznia 1947 roku szkoła organizuje poranek z okazji Święta Wyzwolenia Warszawy.

19 stycznia 1947 roku budynek szkoły przybiera odświętny wygląd. Od godziny 7.00 rano wyborcy spieszą do urny wyborczej oddać swój głos. W przeddzień wyborów uczniowie otrzymali bezpłatnie po jednym zeszyte od Głównego Komitetu Bloku Demokratycznego.

22 stycznia 1947 roku przywraca się normalny bieg pracy w szkole. Wyjeżdża wojsko i ORMO, a klasy zostają oddane do użytku szkolnego.

3 lutego we wszystkich klasach odbyły się lekcje poświęcone drugiej rocznicy Wyzwolenia Śląska.

23 lutego 1947 roku od rana panował w szkole uroczysty nastrój. W holu, na tle polskich kolorów widnieje portret Prezydenta Polski Bolesława Bieruta.

29 marca 1947 roku odbył się w szkole pierwszy poranek poświęcony Tygodniowi Młodzieży Demokratycznej.

30 kwietnia odbył się uroczysty poranek poświęcony Świętu Pracy.

1 maja wszyscy uczniowie szkoły wzięli udział w defiladzie i uroczystościach zorganizowanych przez miejscowe społeczeństwo.

9 maja odbył się uroczysty poranek z okazji Święta Zwycięstwa.

2 czerwca młodzież starszych klas wzięła udział w wycieczce do Katowic celem zwiedzenia wystawy szkół zawodowych Okr. Sz. Śląskiego.

28 czerwca 1947 roku uroczystie zakończono rok szkolny 1946/47. Na 351 uczniów uczęszczających w tym roku do tej szkoły 46 otrzymało świadectwa ukończenia.

Rok szkolny 1947/1948

Nowy rok szkolny rozpoczął się 3 września 1947 roku w następującej obsadzie:

- Gałązka Władysław – kierownik szkoły, wychowawca klasy VIII
- Lamers Maria - wychowawca klasy IIa i VI
- Dziurzyńska Teofila – wychowawca klasy III
- Gałązkowa Zofia - wychowawca klasy IV
- Kozok Zofia - wychowawca klasy Ia
- Fortuna Maria - wychowawca klasy Ib
- Rudy Paweł - wychowawca klasy V
- Żurek Antonina - wychowawca klasy Ib i VII
- Urbaniec Bronisława - wychowawca przedszkola

7 września odbyły się we wszystkich klasach pogadanki z okazji Dnia Spółdzielczości.

17 września młodzież szkolna z chorągiewkami w rękach witały przejeżdżającą czeską K.R.N. z Morawskiej Ostrawy.

3 października 1947 roku nauczycielka Żurek Antonina została na własną prośbę przeniesiona do Goczałkowic. Wychowawstwo klasy I objęła po niej Zofia Kozok, a VII Maria Fortuna.

29 stycznia 1948 roku odbył się w szkole poranek z okazji 3 rocznicy oswobodzenia Śląska.

18 lutego 1948 roku przerwano naukę w tutejszym przedszkolu z powodu choroby wychowawczyni Urbaniec Bronisławy.

16 marca rozpoczęto na nowo zajęcia w przedszkolu przez wychowawczynię Olszówkę Małgorzatę.

5 kwietnia 1948 roku odbyła się w szkole akademii żałobna ku czci tragicznie zmarłego generała Karola Świerczewskiego.

1 maja odbyła się uroczysta akademii z okazji Święta Pracy, po której młodzież uczestniczyła w pochodzie.

3 maja odbyły się w klasach pogadanki o znaczeniu Dnia Oświaty.

26 czerwca 1948 roku zakończono uroczystie rok szkolny. Świadectwa ukończenia szkoły otrzymało 28 uczniów.

19 lipca 1948 roku zmarła wychowawczyni przedszkola Bronisława Urbaniec.

Rok szkolny 1948/1949

W czasie wakacji rozpoczęto budowę drugiego piętra szkoły i mieszkań dla nauczycieli. Rok szkolny rozpoczęto 1 września 1948 roku.

W 31 rocznicę Rewolucji Październikowej młodzież szkolna wzięła udział w pokazie filmu i akademii.

15 listopada uczniowie klas starszych wysłali listy do kolegów z Z.S.R.R.

15 grudnia odbył się w szkole uroczysty poranek z okazji Kongresu Zjednoczeniowego dwóch partii PPS i PPR.

Obchodzono 30 kwietnia akademię z okazji Święta Pracy.

1 maja cała młodzież szkolna z chorągiewkami brała udział w pochodzie.

3 maja odbył się poranek z okazji Święta Oświaty.

28 czerwca został uroczystie zakończony rok szkolny.

W wakacje poprzedzające nowy rok szkolny odbyły się w szkole półkolonie letnie zorganizowane staraniem kierownika szkoły.

Rok szkolny 1949/1950

Rok ten rozpoczął się specjalnie uroczyście na terenie całej Polski i naszej szkoły. Staraniem Rządu Ludowego potrzebująca młodzież otrzymała odzież oraz gotówkę. Nowy rok szkolny rozpoczął się w pięknie ukończonej, świeżo odmalowanej szkole. Parter i piwnice zajęło Gimnazjum Energetyczne i Szkoła Przemysłowa, pierwsze i drugie piętro Szkoła Powszechna. Rok szkolny rozpoczęto w następującej obsadzie:

- Gałązka Władysław – kierownik szkoły
- Lamers Maria - wychowawca klasy IV
- Dziurzyńska Teofila – wychowawca klasy Ia
- Gałązkowa Zofia - wychowawca klasy II i VI
- Pachotta Tadeusz – wychowawca klasy III i V
- Rudy Paweł - wychowawca klasy VIII
- Wieczorek Łucja – wychowawca klasy Ib
- Orszulik Elfryda - wychowawca przedszkola.

Do szkoły zapisano 377 uczniów pobierających naukę w 8 oddziałach.

Od 2 września odbywała się nauka według nowych programów o nastawieniu marksistowsko-leninowskim. Trudniej przedstawiała się sprawa podręczników szkolnych, które w związku ze zmianą programów zostają zmienione.

Do jesieni lekcje gimnastyki odbywały się na zieleńcu szkolnym, bo część boiska zajął nowo zaczęty budynek sali gimnastycznej, która przed zimą została nakryta dachem.

3 października rozdzielono przedszkole na dwa oddziały. Przedszkole nr 1 pozostało w budynku szkolnym, a nr 2 chwilowo w Domu Kultury Zakładów Elektro.

Rok 1949 zakończył się w szkole rozpoczęciem radiofonizacji szkoły. Z funduszy gminnych i składek uczniów szkoła otrzymała 8 głośników umieszczonych we wszystkich klasach.

21 stycznia 1950 roku odbyły się we wszystkich klasach pogadanki poświęcone 5 rocznicy odzyskania wolności Katowic i Łazisk Górnych.

18 lutego 1950 roku z okazji czwartej rocznicy istnienia ORMO odbyła się w sali „Echo” akademia, podczas której delegacja szkolna złożyła życzenia i kwiaty przedstawicielom ORMO.

23 lutego 1950 roku odbyła się w szkole akademia poświęcona 32 rocznicy istnienia Armii Czerwonej.

8 marca 1950 roku we wszystkich klasach odbyły się pogadanki poświęcone pracy kobiet dla światowego pokoju. Ponadto młodzież wzięła udział w gminnej akademii Święta Kobiet.

9 marca 1950 roku została ukończona praca przy radiofonizacji szkoły. We wszystkich klasach zabrzmiały melodie polskich i radzieckich piosenek oraz pożyteczne audycje szkolne.

Miesiąc kwiecień upływa w szkole pod hasłem wielkich przygotowań pierwszomajowych.

29 kwietnia 1950 roku odbył się uroczysty poranek szkolny, w którym udział wzięli przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego i rodzice uczniów. W czasie uroczystości rozdano 3 pary butów dla uczniów potrzebujących oraz 120 bezpłatnych biletów do kina, dostarczonych przez Zarząd Gminy. Na zakończenie uroczystości odczytano listę uczniów PRZODOWNIKÓW w pracy szkolnej.

W dniu Święta Pracy młodzież wraz z nauczycielstwem wzięła udział w pochodzie gminnym.

31 maja 1950 roku uczniowie klasy VII wraz z wychowawcą p. Pawłem Rudym zorganizowali pięciodniową wycieczkę w góry Tatry, która udała się znakomicie dzięki pomocy Gminnej Rady Narodowej w postaci środków pieniężnych.

4 czerwca 1950 roku, tj. w Międzynarodowym Dniu Dziecka odbyła się uroczystość nad stawem zwanym Barcią.

21 czerwca 1950 roku odbyła się wycieczka uczniów przodowników do Szczyrku. Wycieczkę zorganizowali wychowawcy: Pachotta Tadeusz oraz Lamers Maria. Brało w niej udział 100 uczniów.

23 czerwca 1950 roku zakończono rok szkolny 1949/50. Program uroczystości był jak zwykle bardzo bogaty. Wyróżnieni w pracy uczniowie otrzymali nagrody w postaci książek zakupionych przez Komitet Opiekuńczy i Zarząd Gminy. Mury szkoły opuściło 33 uczniów. Wszyscy otrzymali świadectwa ukończenia szkoły. Kierownictwo Szkoły wraz z Gronem Nauczycielskim ze smutkiem żegnali swych wychowanków.

Opracowała Marzena Korcz na podstawie Kroniki Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w Łaziskach Górnych